

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI

Delegatura w Szczecinie

LSZ.410.010.02.2019

**Pani
Maria Fajger
Prezes
Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji
Rolnictwa
ul. Poleczki 33
02-822 Warszawa**

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

P/19/045 – Realizacja Programu Operacyjnego Rybactwo i Morze na lata 2014-2020

I. Dane identyfikacyjne

Jednostka kontrolowana	Agencja Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa ¹ Zachodniopomorski Oddział Regionalny w Szczecinie ² , 71-245 Szczecin ul. Władysława Szafera 10.
Kierownik jednostki kontrolowanej	Maria Fajger, Prezes Agencji od 2 listopada 2017 r.; p.o. Prezesa Agencji od 1 sierpnia 2017 r. do 1 listopada 2017 r. W okresie objętym kontrolą funkcję kierownika jednostki poprzednio pełnili: – Dariusz Golec, p.o. Prezesa Agencji od 2 marca 2017 r. do 31 lipca 2017 r., – Daniel Obajtek, Prezes Agencji od 13 stycznia 2016 r. do 1 marca 2017 r.; p.o. Prezesa Agencji od 26 listopada 2015 r. do 12 stycznia 2016 r., – Andrzej Gross, Prezes Agencji od 25 lutego 2013 r. do 25 listopada 2015 r. Funkcję Dyrektora ZOR ³ od 20 października 2016 r. pełni Emilia Niemyt. W okresie objętym kontrolą funkcję Dyrektora ZOR poprzednio pełnili: – Jerzy Żywotko, p.o. Dyrektora Oddziału od 15 lutego 2016 r. do 19 października 2016 r., – Dariusz Kłós, Dyrektor Oddziału od 18 stycznia 2016 r. do 14 lutego 2016 r., – Jarosław Łojko, Dyrektor Oddziału od 2 lipca 2008 r. do 13 lutego 2016 r.
Zakres przedmiotowy kontroli	1. Wdrażanie działań Programu Operacyjnego Rybactwo i Morze na lata 2014-2020 ⁴ . 2. Monitorowanie realizacji Programu.
Okres objęty kontrolą	Od 1 stycznia 2015 r. do 31 maja 2019 r. z wykorzystaniem dowodów sporządzonych przed lub po tym okresie, mających istotny wpływ na działalność objętą kontrolą.
Podstawa prawna podjęcia kontroli	Art. 2 ust. 1 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli ⁵ .
Jednostka przeprowadzająca kontrolę	Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Szczecinie.
Kontrolerzy	1. Sylwia Księżopolska, specjalista kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr LSZ/92/2019 z 14 maja 2019 r. 2. Anna Dejk-Chojnacka, specjalista kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr LSZ/89/2019 z 9 maja 2019 r. 3. Leszek Smykowski, specjalista kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr LSZ/87/2019 z 9 maja 2019 r.

(akta kontroli str. 1-26)

II. Ocena ogólna⁶ kontrolowanej działalności.

OCENA OGÓLNA	Zachodniopomorski Oddział Regionalny ARiMR, jako Instytucja Pośrednicząca w realizacji Programu Operacyjnego Rybactwo i Morze na lata 2014-2020 ⁷ , prawidłowo realizował zadania w zakresie wdrażania działań i monitorowania realizacji Programu.
---------------------	--

¹ Dalej: Agencja lub ARiMR.

² Dalej: Oddział lub ZOR.

³ Dalej: Dyrektor Oddziału.

⁴ Dalej: Program, PO Ryby 2014-2020 lub PO Rybactwo i Morze.

⁵ Dz. U. z 2019 r. poz. 489, zwana dalej: ustawą o NIK.

⁶ Najwyższa Izba Kontroli formułuje ocenę ogólną, jako ocenę pozytywną, ocenę negatywną albo ocenę w formie opisowej.

⁷ Priorytetów 1-3, 5-6 oraz pomocy technicznej.

Zasoby ludzkie ZOR zostały wykorzystane gospodarnie, tj. zadania dotyczące obsługi działań Programu przydzielono komórkom merytorycznym a pracownikom określono zakresy obowiązków. Pracownicy rozpatrujący wnioski o dofinansowanie w ramach Programu zostali przeszkoleni w zakresie obowiązujących procedur. Potencjalni beneficjenci byli informowani o możliwościach i warunkach przyznania dofinansowania z Programu.

Oddział rzetelnie monitorował realizację Programu. Adekwatnie do funkcjonalności systemu informatycznego *Lider* wprowadzono dane ze sprawozdań składanych przez beneficjentów PO Rybactwo i Morze. Sporządzano i przekazywano do Centrali ARiMR informacje dotyczące wykorzystania środków finansowych, realizacji kontroli oraz pozostałe dane dotyczące wdrażania Programu.

W działalności Oddziału stwierdzono incydentalne przypadki przekroczenia terminu rozpatrywania wniosków o dofinansowanie, bezzasadnego wydłużania terminów ich rozpatrywania oraz nieprawidłowego weryfikowania spełniania przez beneficjentów obowiązku prowadzenia wyodrębnionej ewidencji księgowej lub stosowania odrębnych kodów księgowych dla operacji dofinansowanych z Programu. Stwierdzone przypadki nieprawidłowości mogą wskazywać na słabość procedur i instrukcji funkcjonujących przy obsłudze Programu oraz niewystarczający nadzór nad poprawnością rozpatrywania wniosków o dofinansowanie. Zdaniem Izby, nieprawidłowości te nie miały jednak negatywnego wpływu na prawidłowość rozpatrywania przez Oddział wniosków o dofinansowanie i płatność a także na wybór i zatwierdzanie operacji do realizacji.

III. Opis ustalonego stanu faktycznego oraz oceny częstkowej⁸ kontrolowanej działalności.

OBSZAR

1. Wdrażanie działań PO Rybactwo i Morze w Oddziale.

Opis stanu faktycznego

1.1. Zasoby ludzkie Oddziału.

Agencja, na podstawie art. 6 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 10 lipca 2015 r. o wspieraniu zrównoważonego rozwoju sektora rybackiego z udziałem Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego⁹, wykonywała zadania instytucji pośredniczącej w zakresie wdrażania działań i pomocy technicznej objętych Programem.

W kontrolowanym okresie w Oddziale obsługą działań w ramach Programu zajmowało się Biuro Wsparcia Inwestycyjnego¹⁰, Biuro Kontroli na Miejscu¹¹ oraz Samodzielne stanowisko pracy ds. kancelaryjno-biurowych¹².

Zgodnie z Wewnętrznym Regulaminem Organizacyjnym ZOR, do zadań BWI należała m.in. obsługa wniosków o dofinansowanie i płatność, przygotowanie i zawieranie umów o dofinansowanie oraz prowadzenie spraw na etapie wdrożenia oraz autoryzacji płatności w zakresie wynikającym z zatwierdzonych procedur dotyczących PO Rybactwo i Morze, z wyjątkiem zadań wdrażanych przez podmioty zewnętrzne. Do zadań BKM należało m.in. przeprowadzanie kontroli wnioskodawców i beneficjentów Programu, przygotowanie i obsługa dokumentacji kontrolnej oraz rozpatrywanie zastrzeżeń lub uwag do niej złożonych. Do zadań StKB należało przyjmowanie i rozdysponowanie korespondencji (w tym wniosków), wpływającej i wypływającej do/z powyższych komórek organizacyjnych ZOR.

(akta kontroli str. 27-118)

⁸ Oceny cząstkowe to oceny działalności w poszczególnych obszarach badań kontrolnych. Ocena cząstkowa może być sformułowana, jako ocena pozytywna, ocena negatywna albo ocena w formie opisowej.

⁹ Dz.U. z 2017 r. poz. 1267, ze zm.; dalej: ustawa o EFMR.

¹⁰ Dalej: BWI.

¹¹ Dalej: BKM.

¹² Dalej: StKB.

Sprawy związane z obsługą działań Programu realizowało:

- w 2016 r. - siedmiu pracowników BWI¹³, w 2017 r. – 13, w 2018 r. – 44¹⁴, a 31 maja 2019 r. - 40¹⁵; część osób posiadała doświadczenie nabyte przy realizacji Programu Operacyjnego „Zrównoważony rozwój sektora rybołówstwa i nabrzeżnych obszarów rybackich 2007-2013”¹⁶, tj. w 2016 r. – siedem osób, 2017 r. – dziewięć, 2018 r. – 17, w 2019 r. – 14;
- w 2017 r. - pięciu pracowników BKM¹⁷, 2018 r. - 15¹⁸, w 2019 r. (na 31 maja) - 15¹⁹; część osób posiadała doświadczenie nabyte przy realizacji PO RYBY 2007-2013, tj. w 2017 r. – pięć, 2018 r. – 12, w 2019 r. – 13;
- w 2016 r. - czterech pracowników StKB²⁰, w latach 2017-2018 – trzech, w 2019 r. (na 31. maja) - dwóch²¹; wszyscy pracownicy posiadali doświadczenie nabyte przy realizacji PO RYBY 2007-2013.

W 2016 r. spośród siedmiu pracowników BWI, jeden wykonywał pracę w godzinach nadliczbowych (łącznie osiem godzin). W 2017 r. spośród 13 pracowników BWI, pięciu wykonywało pracę w godzinach nadliczbowych (łącznie 357 godzin). W 2018 r. z 44 pracowników BWI, 35 wykonywało pracę w godzinach nadliczbowych (łącznie 958 godzin). W 2019 r.²² spośród 40 pracowników BWI, 32 wykonywało pracę w godzinach nadliczbowych (łącznie 385 godzin). W BKM i StKB nie prowadzono ewidencji nadgodzin wypracowanych przy realizacji zadań Programu.

Zadania dotyczące obsługi działań w ramach PO Rybactwo i Morze zostały określone w zakresach obowiązków wszystkich pracowników ww. komórek organizacyjnych.

W okresie objętym kontrolą w Oddziale przeprowadzono 10 naborów na stanowiska pracy związane z obsługą Programu, tj. trzy w 2017 r. i siedem w 2018 r. Dziewięć rekrutacji zakończyło się podpisaniem umowy o pracę. W 2018 r. w wyniku rekrutacji na stanowisko pracy ds. obsługi wniosków o przyznanie pomocy (nabór na zastępstwo) rekrutacja została zamknięta ze względu na brak zainteresowanych. W BKM w kontrolowanym okresie nie prowadzono naborów związanych z obsługą konkretnego działania.

(akta kontroli str. 113-201, 343-351)

Dyrektor Oddziału wyjaśniła: *Obsługa PO Rybactwo i Morze w okresie objętym kontrolą w sporadycznych przypadkach wymagała szczególnej organizacji pracy. (...) Szczególnie ważnym było wykonanie sprawnej i szybkiej obsługi dużej ilości wnioskodawców składających wnioski z działania 1.10 Tymczasowe zawieszenie działalności połowowej. Zmierając ku końcowi procesu weryfikacji wniosków, ZOR organizował proces podpisywania umów w dzień wolny od pracy (w roku 2018 były to 2 soboty, w 2019 r. – 1 sobota) z uwagi na kumulację dużej ilości wnioskodawców (...) w siedzibie Oddziału. Należy zauważyć, iż wnioskodawcy w większości przypadków skupieni byli wokół organizacji rybackiej lub stowarzyszenia, ewentualnie swojego pełnomocnika. Wnioski były składane partiami przez wyznaczonych pełnomocników (zazwyczaj przedstawicieli organizacji rybackich). (...). Powyższa organizacja procesów, zdaniem ZOR, była najbardziej efektywna, zapewniała maksimum bezpieczeństwa zarówno pod kątem dużej ilości osób*

¹³ W przeliczeniu na etaty średniorocznie 0,96.

¹⁴ W przeliczeniu na etaty średniorocznie 14,53.

¹⁵ W przeliczeniu na etaty średniorocznie 13,59.

¹⁶ Dalej: PO RYBY 2007-2013.

¹⁷ W przeliczeniu na etaty średniorocznie 0,03.

¹⁸ W przeliczeniu na etaty średniorocznie 1,05.

¹⁹ W przeliczeniu na etaty średniorocznie 0,26.

²⁰ W przeliczeniu na etaty średniorocznie 0,22.

²¹ W przeliczeniu na etaty średniorocznie 0,2.

²² Do 31 maja 2019 r.

przebywających w ZOR (od 30-50 wnioskodawców z małżonkami i współwłaścicielami jednostek i ich współmałżonkami), jak i składanych przez nich papierów wartościowych. ZOR uzyskał zgodę Kierownictwa ARiMR na wykorzystanie instrumentu pracy w nadgodzinach za wynagrodzeniem od poniedziałku do piątku. Organizacja pracy w nadgodzinach w sobotę za odbiór godzin w okresie rozliczeniowym należała do kompetencji Dyrektora Oddziału, wydającego polecenie pracy.

(akta kontroli str. 113-118)

1.2 Przygotowanie Oddziału do uruchomienia działań Programu.

W latach 2015-2019 (do 31 maja) Oddział informowany był przez Centralę drogą elektroniczną o zatwierdzeniu i wprowadzeniu w życie ksiąg procedur. W przypadku 81 z 84 naborów wniosków o dofinansowanie przeprowadzonych w ZOR, książki procedur zostały przekazane do Oddziału przed rozpoczęciem naboru, natomiast w przypadku trzech naborów - po ich rozpoczęciu. Przekazanie książek procedur po dniu rozpoczęcia naboru wniosków o dofinansowanie w zakresie Priorytetu 2. *Wspieranie akwakultury zrównoważonej środowiskowo, zasobooszczędnej, innowacyjnej, konkurencyjnej i opartej na wiedzy*, o którym mowa w art. 3 ust. 1 pkt 2 ustawy o EFMR²³, dotyczyło następujących trzech działań²⁴:

- 2.1. *Innowacje*, o których mowa w art. 47 rozporządzenia nr 508/2014²⁵ - nabór wniosków w dniach od 11 do 31 lipca 2017 r., procedurę przekazano 1 sierpnia 2017 r.;
- 2.3.1. *Inwestycje produkcyjne w akwakulturę*, o których mowa w art. 48 ust. 1 lit. a-d oraz f-h rozporządzenia nr 508/2014 - nabór wniosków w dniach od 11 maja do 8 czerwca 2017 r., procedurę przekazano 1 sierpnia 2017 r.;
- 2.5. *Akwakultura świadcząca usługi środowiskowe*, o której mowa w art. 54 rozporządzenia nr 508/2014 - nabór wniosków w dniach od 13 do 28 lutego 2018 r., procedurę przekazano 12 marca 2018 r.

W przypadku tych działań przekazanie książek procedur nastąpiło odpowiednio: 14, 56 i 21 dni roboczych po dniu rozpoczęcia naboru wniosków o dofinansowanie.

Dyrektor Oddziału wyjaśnił, że *Przekazanie procedury przed zakończeniem naboru wniosków albo w niedługim czasie po jego zakończeniu nie wpłynęło na przedłużenie czasu obsługi wniosków z uwagi na fakt, iż dla większości działań po zakończeniu naboru sporządzana była i publikowana lista rankingowa. Agencja przystępowała do oceny po sporządzeniu ww. listy rankingowej i na ten moment Oddział był w posiadaniu procedury właściwej dla obsługi działania, w ramach którego ogłoszono nabór.*

(akta kontroli str. 202-223, 353-354)

W kontrolowanym okresie sprawami PO Rybactwo i Morze zajmowało się łącznie 71 pracowników Oddziału, z tego 49 pracowników BWI, 19 BKM i trzech StKB. Większość z nich uczestniczyła w szkoleniach grupowych i samokształceniu w zakresie stosowania procedur wdrażania Programu (z wyjątkiem czterech osób, które nie uczestniczyły w merytorycznej obsłudze spraw, np. wykonywały czynności

²³ Dalej: Priorytetu 2.

²⁴ Nazwy działań i poddziałań Programu Operacyjnego Rybactwo i Morze przyporządkowano zgodnie z załącznikiem do rozporządzenia Ministra Gospodarki Morskiej i Żeglugi Śródlądowej z 22 sierpnia 2017 r. w sprawie podziału środków finansowych na realizację Programu Operacyjnego „Rybactwo i Morze”, Tabela 1 Wysokość limitów środków finansowych na poszczególne działania oraz na pomoc techniczną (Dz. U. poz. 1685, ze zm.).

²⁵ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) Nr 508/2014 z dnia 15 maja 2014 r. w sprawie Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego oraz uchylające rozporządzenie Rady (WE) nr 2328/2003, (WE) nr 861/2006, (WE) nr 1198/2006 i (WE) nr 791/2007 oraz rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1255/2011 (Dz. Urz. UE L149 z 20.05.2014 r., str. 1, ze zm.) – dalej: rozporządzenie nr 508/2014.

kancelaryjne, weryfikowały kosztorysy lub wykonywały zestawienia faktur przedstawionych przez wnioskodawców).

Pracownicy ZOR uczestniczyli w szkoleniach organizowanych przez Centralę ARiMR, które dotyczyły następującej tematyki związanej z obsługą Programu:

- „Inwestycje w zakresie akwakultury intensywnej” - szkolenie organizowane w dniach 8-11 września 2015 r., 14-16 września 2016 r. oraz 25-27 października 2017 r., w którym uczestniczyło siedmiu pracowników BWI;
- „Zasady przyznawania pomocy oraz obsługi dokumentów w ramach działania 2.5. Akwakultura świadcząca usługi środowiskowe” - szkolenie organizowane 29 stycznia 2018 r., w którym uczestniczyło czterech pracowników BWI;
- „Pomoc w ramach działania 5.1” - szkolenie przeprowadzone 23 maja 2018 r., w którym uczestniczyło ośmiu pracowników BWI;
- „Procedury w ramach PO Rybactwo i Morze - szkolenie przeprowadzone w dniach 13-14 września 2018 r., w którym uczestniczyło czterech pracowników BWI;
- „Weryfikacja wypełniania zobowiązań przez beneficjentów działania 2.5. Akwakultura świadcząca usługi środowiskowe” - szkolenie organizowane w dniach 11-12 marca 2019 r., w którym uczestniczyło 32 pracowników BWI;
- „Przeprowadzanie czynności kontrolnych w ramach Programu - szkolenie organizowane w dniach 22-23 marca 2018 r., w którym uczestniczyło czterech pracowników BKM.

Ponadto, w zakresie realizacji Programu, Oddział zorganizował dla swoich pracowników następujące szkolenia:

- „Tymczasowe zaprzestanie działalności połowowej” - szkolenie przeprowadzone 22 lutego 2018 r., w którym uczestniczyło 30 pracowników BWI;
- „Rozpatrywanie wniosków o dofinansowanie w ramach działania 2.5” - szkolenie przeprowadzone 7 maja 2018 r., w którym uczestniczyło 11 pracowników BWI;
- „Rybacka infrastruktura portowa, wyjazd studyjny” - szkolenie przeprowadzone 5 czerwca 2018 r., w którym uczestniczyło 30 pracowników BWI.

Każdy z pracowników ZOR zajmujących się obsługą Programu uczestniczył również w samokształceniach (od jednego do 14).

(akta kontroli str. 202-207, 224-252, 343-352)

Dyrektor ZOR wyjaśniła, że *Wraz z wejściem w życie książek procedur w wersji 1z, ZOR był informowany przez Biuro Zarządzania Zasobami Ludzkimi o odpowiednim samokształceniu. Termin samokształcenia skorelowany był z terminem wejścia w życie procedur a nie naborem wniosków. Samokształcenie pozwalało na przygotowanie pracowników do realizacji obsługi wniosków.*

(akta kontroli str. 202-207)

Głównym narzędziem informatycznym wspomagającym obsługę wniosków o dofinansowanie i wniosków o płatność oraz monitoring w zakresie Programu była aplikacja *Lider*. Dyrektor ZOR wyjaśniła, że: *Aplikacja Lider wspierająca Program została uruchomiona terminowo (pierwsze funkcjonalności zostały wdrożone w październiku 2015 r.), w związku z tym jej działanie nie spowodowało opóźnień w obsłudze wniosków składanych przez beneficjentów. Aplikacja od początku jej uruchomienia działała sprawnie, nie odnotowano istotnych błędów czy awarii uniemożliwiających korzystanie z niej.*

ZOR nie monitorował wdrażania systemu *Lider* do obsługi Programu na poszczególnych etapach jego funkcjonowania. Monitoring pozostawał w gestii Centrali Agencji.

(akta kontroli str. 202-207, 1763-1766)

ZOR brał udział w cyklu działań informacyjno-promocyjnych Programu realizowanych zarówno przez Ministerstwo Gospodarki Morskiej i Żeglugi Śródlądowej²⁶, Centralę ARiMR, jak i organizacje zrzeszające potencjalnych beneficjentów Programu, związanych z bieżącymi naborami wniosków i naborami planowanymi do uruchomienia w najbliższej przyszłości (w 2017 r. – w dwóch spotkaniach, w 2018 r. – w siedmiu, a do 31 maja 2019 r. – w czterech). ZOR zainicjował również trzy spotkania o charakterze informacyjno-szkoleniowym w ramach PO Rybactwo i Morze w dniach 24 i 28 września oraz 10 października 2018 r., w których uczestniczyło około 150 zainteresowanych. Odbiorcami informacji byli potencjalni wnioskodawcy/beneficjenci ze środowisk rybackich. Spotkania dotyczyły m.in. działań skierowanych na wartość dodaną (Działanie 1.11), zasad konkurencyjnego trybu wyboru wykonawców zadań, kosztów kwalifikowanych.

(akta kontroli str. 202-207, 253-256, 343-351)

Dyrektor ZOR wyjaśniła, że: *ZOR każdorazowo reagował na potrzeby zgłaszane przez środowiska rybackie biorąc czynny udział w spotkaniach informacyjnych i szkoleniowych. (...) w siedzibie Oddziału udzielano informacji przedstawicielom organizacji rybackich reprezentujących rybaków indywidualnych. (...) w związku uczestnictwem przedstawicieli środowiska rybackiego w Zespole Doradczym powołanym zarządzeniem nr 2 Ministra Gospodarki Morskiej i Żeglugi Śródlądowej 4 lutego 2016 r., (...) środowiska rybackie z wyprzedzeniem poinformowane były o planowanych do wdrożenia instrumentach pomocy z PO Rybactwo i Morze. W związku z powyższym działalność informacyjna ZOR ukierunkowana była przede wszystkim na popularyzację zasad wypełniania wniosków na bazie opublikowanych na stronie ARiMR instrukcji, zasad konkurencyjnego wyboru wykonawców zadań oraz przedkładania właściwych załączników do wniosków.*

(akta kontroli str. 202-207)

W sprawie szacowania liczby potencjalnych beneficjentów i potrzeb związanych z wdrażaniem Programu, Dyrektor Oddziału wyjaśniła: *W szacowaniu uwzględniane były różne czynniki, m.in. kwota wykorzystanej pomocy przez beneficjenta, ilość wykorzystanych dni zaprzestania połowów, ilość zarejestrowanych gospodarstw rybackich, w tym gospodarstw objętych wsparciem z działań wodno-środowiskowych z PO RYBY 2007-2013, ilość członków organizacji rybackich zainteresowanych wsparciem, ilość zainteresowanych podmiotów niezrzeszonych i zakres zainteresowania podawany przez podmioty wypełniające wnioski. (...). Na podstawie powyższych działań ZOR był w stanie określić w przybliżeniu zakres potrzeb związanych z Programem.*

(akta kontroli str. 202-207)

W spotkaniach o charakterze informacyjno-szkoleniowym organizowanych przez ZOR brali udział również przedstawiciele podmiotów świadczących komercyjnie usługi doradcze. ZOR nie prowadził odrębnego szkolenia dla podmiotów świadczących usługi doradcze poza konsultacjami odbywającymi się w siedzibie Oddziału.

(akta kontroli str. 202-207)

Dyrektor Oddziału wyjaśniła, że: *Pracownicy obsługujący PO Rybactwo i Morze sporadycznie angażowani byli do obsługi PROW w zakresie czynności technicznych, tj. pomocy przy zakładaniu teczek spraw bądź obsłudze przy podpisywaniu umów – nie więcej niż kilka dni w skali roku.*

(akta kontroli str. 202-207)

---

²⁶ Dalej: Instytucja Zarządzająca lub IZ.

1.3 Rozpatrywanie przez Oddział wniosków o dofinansowanie oraz wniosków o płatność.

W latach 2015-2019 r. (do 30.04)²⁷ w Oddziale złożono ogółem 1 784 wnioski o dofinansowanie z Programu²⁸, z czego 29 (tj. 1,62% złożonych) wniosków pozostawiono bez rozpatrzenia²⁹, 1 482 (83,1%) rozpatrzono³⁰ a 273 (15,3%) były w trakcie weryfikacji. Z 1 482 wniosków rozpatrzonych, 917 (61,9%) zweryfikowano w terminie trzech miesięcy od dnia ich złożenia, 226 (15,2%) w terminie od trzech do sześciu miesięcy, 197 (13,3%) od sześciu do dziewięciu miesięcy, 99 (6,7%) od dziewięciu do dwunastu miesięcy, 39 (2,6%) od dwunastu do osiemnastu miesięcy, cztery (0,3%) rozpatrzono przekraczającym osiemnaście miesięcy. Spośród 273 wniosków, które były w trakcie rozpatrywania, 151 (55,3%) weryfikowano do trzech miesięcy od dnia złożenia, 39 (14,3%) od trzech do sześciu miesięcy, jeden (0,4%) od sześciu do dziewięciu miesięcy, 67 (24,5%) od dziewięciu do dwunastu miesięcy, jeden (0,4%) od dwunastu do osiemnastu miesięcy oraz 13 (4,8%) powyżej 18 miesięcy.

(akta kontroli str. 355-357, 363-366)

Czas rozpatrywania wniosków o dofinansowanie w ramach PO Rybactwo i Morze, liczony od daty wpływu wniosku do Agencji do dnia podpisania umowy o dofinansowanie, wynosił od 14 do 531 dni. Badanie 14 najdłużej rozpatrywanych wniosków o dofinansowanie³¹, gdzie wyżej wymieniony czasokres wynosił od 237 do 531 dni wykazało, że w sześciu przypadkach³² wnioski zostały rozpatrzone w terminie trzech miesięcy od dnia ich złożenia³³, czym spełniono wymóg określony w art. 13 ust. 5 ustawy o EFMR. W trzech przypadkach, w których miało miejsce uchybienie powyższemu terminowi o 88 dni³⁴, 143 dni³⁵ i 166 dni³⁶, wnioski zostały złożone w Warmińsko-Mazurskim Oddziale Regionalnym ARiMR i przekazane do rozpatrzenia przez Oddział już po przekroczeniu ustawowego terminu - odpowiednio o 109 dni, 81 dni i 58 dni. W pozostałych pięciu przypadkach³⁷ wnioski zostały rozpatrzone przez Oddział od 23 do 42 dni po wymaganym terminie.

(akta kontroli str. 360-362, 388-405, 408-422)

²⁷ Pierwszy nabór w Oddziale odbył się w terminie 10-24 października 2016 r.

²⁸ Z tego 21 wniosków zostało przekazanych do rozpatrzenia przez Oddział z Pomorskiego Oddziału Regionalnego ARiMR, Warmińsko-Mazurskiego Oddziału Regionalnego ARiMR, Łódzkiego Oddziału Regionalnego ARiMR i Opolskiego Oddziału Regionalnego ARiMR na polecenie z 4.09.2018 r. Dyrektora Departamentu Wsparcia Rybactwa ARiMR.

²⁹ W tym 21 wniosków wycofano na prośbę beneficjenta przed przystąpieniem do weryfikacji wstępnej (dlatego w systemie *Lider* figurują ze statusem „pozostawiony bez rozpatrzenia”) oraz 8 wniosków o dofinansowanie pozostawiono bez rozpatrzenia na podstawie rozporządzeń wykonawczych dla poszczególnych priorytetów PO Rybactwo i Morze, o czym szerzej w dalszej części niniejszego wystąpienia.

³⁰ W tym 63 wnioski wycofane na prośbę wnioskodawców na etapie rozpatrywania WoD.

³¹ W tym: 4 najdłużej rozpatrywane WoD z podpisaną umową o dofinansowaną, bez płatności końcowej lub pośredniej; 10 najdłużej rozpatrywanych WoD z podpisaną umową o dofinansowaną oraz płatnością końcową lub pośrednią w 2018 r. lub 2019 r.

³² Wnioski nr: OR16-6521.3.3-OR1600027/17, OR16-6521.3.1-OR1600001/17, OR16-6520.10-OR1600212/17, OR16-6520.9-OR1600071/17, OR16-6520.9-OR1600062/17, OR16-6520.11-OR1600040/17.

³³ Termin liczony do dnia skierowania do wnioskodawcy zawiadomienia o terminie podpisaniu umowy/przekazania do innego oddziału regionalnego ARiMR podpisanych egzemplarzy umów o dofinansowanie, z uwzględnieniem: wstrzymania biegu terminu rozpatrywania wniosku o dofinansowanie z powodu wezwania przez Agencję wnioskodawcy do wykonania określonych czynności w toku postępowania w sprawie o przyznanie pomocy; wydłużenia terminu na rozpatrzenie wniosku o czas nie dłuższy niż trzy miesiące; wstrzymania biegu terminu rozpatrywania wniosków, które nie mieściły się w limicie środków dla danego naboru.

³⁴ Wniosek nr OR16-6521.3.1-OR1400017/17.

³⁵ Wniosek nr OR16-6521.3.1-OR1400045/17.

³⁶ Wniosek nr OR16-6521.3.1-OR1400048/17.

³⁷ Wniosek nr OR16-6521.3.3-OR1600007/17 o 23 dni po terminie, OR16-6520-6521.3.1-OR16/17 – 24 dni, OR16-6520.9-OR1100042/17 – 26 dni, OR16-6520.10-OR1600151/16 – 29 dni i OR16-6520.9-OR1600035/17 – 42 dni.

W latach 2015-2019 (do 16.05.2019 r.) wnioskodawcy wycofali 63 wnioski o dofinansowanie z PO Rybactwo i Morze 2014-2020 na kwotę 26 870,7 tys. zł. Dyrektor Oddziału wyjaśniła, że *nie zidentyfikowano przypadków wycofania wniosków z powodu długotrwałego rozpatrywania.*

(akta kontroli str. 357, 432-433, 1062, 1066)

W ankiecie telefonicznej przeprowadzonej przez NIK, jako przyczynę wycofania wniosków o dofinansowanie wnioskodawcy wskazywali³⁸: przeświadczenie, iż wniosek nie spełniał wymogów formalnych do otrzymania dofinansowania (25 wniosków na łączną kwotę 2 846,4 tys. zł); przekroczenie przez koszty inwestycji spodziewanego poziomu dofinansowania (pięć – 880,3 tys. zł); zbędną biurokracją (cztery – 522,3 tys. zł); oczekiwanie wyższego poziomu dofinansowania, niż wynikało z wytycznych ARiMR (cztery - 5 906 tys. zł); konieczność przeniesienia środków finansowych na inne, priorytetowe zadania (dwa - 2 740,4 tys. zł); zmianę planów inwestycyjnych (jeden – 221,8 tys. zł); sprzedaż majątku objętego wnioskiem (jeden – 100,3 tys. zł); brak możliwości wywiązania się z obowiązku uzupełnienia wniosku (jeden – 198,4 tys. zł); konieczność zwrotu innej dotacji „unijnej” w przypadku dofinansowania z Programu (jeden – 345,2 tys. zł). Trzech wnioskodawców nie podało przyczyn wycofania wniosków (na łączną kwotę 1 329,2 tys. zł).

(akta kontroli str. 434-436)

W latach 2015-2019 (do 30.04.2019 r.) w 95 przypadkach Dyrektor Oddziału odmówił przyznania pomocy na podstawie art. 16 ust. 1 ustawy o EFMR, z tego w dwóch z powodu wyczerpania limitu środków. Odmowy przyznania pomocy z powodu wyczerpania limitu środków nastąpiły w terminie trzech miesięcy od dnia wpływu wniosków o dofinansowanie. W kontrolowanym okresie wnioskodawcy złożyli ogółem 12 skarg na rozstrzygnięcie Oddziału o odmowie przyznania pomocy. W wyniku ich rozpatrzenia: w trzech przypadkach skargi oddalono w całości, z tego w jednym skarżący wniósł skargę kasacyjną od wyroku do sądu administracyjnego³⁹; w trzech skargi odrzucono⁴⁰; w czterech postępowania umorzono z uwagi na przywrócenie wniosków o dofinansowanie do weryfikacji, z czego w jednym przypadku Oddział ponownie odmówił przyznania pomocy, w trzech przyznano dofinansowanie; w jednym przypadku skarga została uwzględniona - według stanu na 20 maja 2019 r. ponowna weryfikacja wniosku o dofinansowanie nie została zakończona; w jednym przypadku postępowanie skargowe było w toku⁴¹.

(akta kontroli str. 437-439, 441-442, 465-474)

W kontrolowanym okresie osiem wniosków o dofinansowanie pozostawiono bez rozpatrzenia, z tego:

- pięć na podstawie § 58 ust. 1 rozporządzenia Ministra Gospodarki Morskiej i Żeglugi Śródlądowej z dnia 27 lipca 2018 r. w sprawie szczegółowych warunków i trybu przyznawania i wypłaty pomocy finansowej na realizację operacji w ramach Priorytetu 1. Promowanie rybołówstwa zrównoważonego środowiskowo, zasobooszczędnego, innowacyjnego, konkurencyjnego i opartego na wiedzy, zawartego w Programie Operacyjnym "Rybactwo i Morze"⁴²,

³⁸ W trzech przypadkach – wnioski o dofinansowanie na łączną kwotę 6 970,7 tys. zł – NIK nie udało się skontaktować z wnioskodawcami, w 13 przypadkach – na łączną kwotę 4 809,8 tys. zł - wnioskodawcy nie udostępniili ARiMR numeru telefonu.

³⁹ Na dzień kontroli 20 maja 2019 r. postępowanie nie zostało zakończone.

⁴⁰ Z powodu nieuiszczenia przez skarżącego wpisu sądowego od skargi (dwa) lub niedostarczenia dokumentu stwierdzającego upoważnienie składającego skargę do reprezentowania podmiotu skarżącego (jeden).

⁴¹ Skarga została złożona 2 maja 2019 r.

⁴² Dz. U. poz. 1493, ze zm., dalej: rozporządzenie w sprawie Priorytetu 1. Do 7 sierpnia 2018 r. § 84 ust. 1 rozporządzenia Ministra Gospodarki Morskiej i Żeglugi Śródlądowej z dnia 16 września 2016 r. w sprawie szczegółowych warunków i trybu przyznawania, wypłaty i zwrotu pomocy finansowej na realizację operacji w ramach Priorytetu 1. Promowanie rybołówstwa zrównoważonego środowiskowo, zasobooszczędnego,

- trzy na podstawie § 42 rozporządzenie Ministra Gospodarki Morskiej i Żeglugi Śródlądowej z dnia 28 lutego 2017 r. w sprawie szczegółowych warunków i trybu przyznawania, wypłaty i zwrotu pomocy finansowej oraz wysokości stawek tej pomocy na realizację działań w ramach Priorytetu 2 - Wspieranie akwakultury zrównoważonej środowiskowo, zasobooszczędnej, innowacyjnej, konkurencyjnej i opartej na wiedzy, zawartego w Programie Operacyjnym "Rybnactwo i Morze"⁴³.
(akta kontroli str. 440)

1.4 Kontrole Oddziału wniosków o dofinansowanie oraz wniosków o płatność.

Wszystkie objęte kontrolą wnioski o dofinansowanie lub płatność rejestrowano zgodnie z zasadami obowiązującej w Agencji instrukcji kancelaryjnej określonej zarządzeniem nr 41/2015 Prezesa ARiMR z 28 października 2015 r. W każdym z powyższych przypadków kontrola administracyjna wniosków została przeprowadzona z wykorzystaniem kart sprawdzających. Wyboru i zatwierdzenia operacji do realizacji dokonywano zgodnie z kryteriami wyboru operacji a tryb zawierania umów o dofinansowanie był zgodny z procedurami ARiMR dla poszczególnych osi priorytetowych PO Rybnactwo i Morze.

(akta kontroli str. 406-407, 475-484, 669-670, 758-759, 778-779, 804-805, 866-867, 918-919, 1078-1079, 1128-1129, 1144-1145, 1200-1201, 1265-1266, 1341-1342, 1412-1413, 1455-145)

Zastępca Dyrektora Oddziału wyjaśniła: *Jednolity i obiektywny system ocen operacji, w szczególności jednolitość i obiektywność przyznawania punktów za poszczególne kryteria wyboru operacji, jest zapewniony poprzez stosowanie rozporządzeń krajowych oraz procedur wprowadzonych do obsługi spraw w PO Rybnactwo i Morze 2014-2020. (...) W przypadku złożenia odwołania od decyzji/skargi sądowej, Centrala w trybie przedsądowym analizuje rozstrzygnięcie ZOR i ewentualnie przekazuje sprawę do ponownego rozpoznania lub podtrzymuje stanowisko - zgodnie z Zarządzeniem nr 79/2016 z 1 sierpnia 2016 r. oraz nr 162/2017 z 30 października 2017 r. Prezesa Agencji.*

(akta kontroli str. 485, 487-488)

W 10 przypadkach (z 14 zbadanych) Oddział informował beneficjentów o wydłużeniu terminów rozpatrywania WoD, wskazując na *konieczność starannej i rzetelnej ich oceny*. W dwóch operacjach⁴⁴ przyczyną wydłużenia terminu rozpatrzenia wniosków było toczące się postępowanie spadkowe. W pozostałych dwóch przypadkach⁴⁵ Oddział nie wydłużał terminu weryfikacji wniosków - zostały rozpatrzone z zachowaniem terminu określonego w art. 13 ust. 5 ustawy o EFRM.

(akta kontroli str. 720-721, 780-781, 807-808, 829-830, 868-869, 923-924, 1080, 1082, 1202-1203, 1271-1272, 1438-1439, 1457-1458)

Ponadto w pięciu przypadkach⁴⁶ Oddział dwukrotnie zawiadomił wnioskodawców o wydłużeniu rozpatrywania wniosków o kolejne trzy miesiące.

(akta kontroli str. 723-723, 890-891, 1083-1084, 1204-1205, 1273-1274)

W Oddziale weryfikowano prawidłowość sporządzania wniosków o płatność oraz zgodność zadeklarowanych przez beneficjentów wydatków z zatwierdzonym poziomem dofinansowania. We wszystkich badanych przypadkach poniesione

---

innowacyjnego, konkurencyjnego i opartego na wiedzy, zawartego w Programie Operacyjnym "Rybnactwo i Morze" (Dz.U. poz. 1495, ze zm.).

⁴³ Dz. U. poz. 515, ze zm., dalej: rozporządzenie w sprawie Priorytetu 2.

⁴⁴ Wnioski o dofinansowanie nr: OR16-6520.10-OR1600151/16 i OR16-6520.10-OR1600212/17.

⁴⁵ Wnioski o dofinansowanie nr: OR16-6520.9-OR1600071/17 i OR16-6520.9-OR1600062/17.

⁴⁶ Wnioski o dofinansowanie nr: OR16-6521.3.1-OR1600001/17, OR16-6520.9-OR1600035/17, OR16-6520.9-OR1100042/17, OR16-6521.3.1-OR1400045/17 i OR16-6521.3.1-OR1400048/17.

wydatki były zgodne z zasadami unijnymi i krajowymi, w tym z zasadami konkurencji, a operacje zrealizowano zgodnie z zakresem merytorycznym wskazanym w WoD, umowie o dofinansowanie oraz w zestawieniu rzeczowo-finansowym.

(akta kontroli str. 669-670, 758-759, 778-779, 804-805, 866-867, 918-919, 1078-1079, 1128-1129, 1144-1145, 1200-1201, 1265-1266, 1341-1342, 1412-1413, 1455-1456)

W dwóch przypadkach⁴⁷ (z 10 badanych WoP) Oddział zweryfikował spełnianie przez beneficjentów obowiązku prowadzenia odrębnej ewidencji księgowej lub zastosowania odrębnych kodów księgowych dla wszystkich środków finansowych związanych z operacją zgodnie z przepisami ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości⁴⁸, czym wypełnił obowiązek art. 125 ust. 4 lit. b) Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1303/2013 z 17 grudnia 2013 r.⁴⁹ W sześciu operacjach pracownicy Oddziału podczas rozpatrywania WoD nie zweryfikowali, czy beneficjent spełniał obowiązek określony w § 6 umów o dofinansowanie⁵⁰, tj. czy beneficjent prowadził wyodrębnioną ewidencję księgową oraz dokumentację finansowo – księgową środków finansowych zgodnie z cytowanymi wyżej przepisami. Pozostałe dwa przypadki⁵¹ dotyczyły operacji realizowanych w ramach działania 1.10. Tymczasowe zaprzestanie działalności połowowej⁵².

(akta kontroli str. 669-670, 758-759, 778-779, 804-805, 866-867, 918-919, 1004, 1023-1052, 195, 1135, 1155, 1172-1190, 1215, 1236-1255, 1284, 1316-1334, 1352-1353, 1365-1378, 1424, 1468, 1481-1498)

W sprawie wykonania kontroli na miejscu określonego przez Centralę ARiMR dla poszczególnych lat realizacji Programu, Zastępca Dyrektora Oddziału wyjaśniła: (...) *procesem przygotowawczym realizacji czynności kontrolnych zajmuje się Centrala ARiMR (...) Stan realizacji kontroli na miejscu (...) nie ma bezpośredniego wpływu na osiągnięcie poziomu wytypowanych i zrealizowanych kontroli w danym roku, gdyż proces typowania przeprowadzany jest w oparciu o dane w skali kraju, a nie w skali danego województwa. Jakkolwiek, cotygodniowo od początku realizacji kontroli w ramach Programu przeprowadzane są monitoringi weryfikujące stan realizacji czynności kontrolnych w poszczególnych Biurach Kontroli na Miejscu (...). Poziomy kontroli w poszczególnych okresach weryfikowane są w oparciu o wytyczne OFIP tzn. w postaci dokumentu Roczne Podsumowanie Audytów i Kontroli w trybie roku obrachunkowego, w skali kraju, a nie dla poszczególnych województw.*

akta kontroli str. 485, 488-491, 520-532)

W kontrolowanym okresie BKM przeprowadziło 75 kontroli operacji w ramach PO Rybactwo i Morze, z czego 11 zrealizowano w wyznaczonym⁵³ terminie, pozostałe

⁴⁷ Wnioski nr OR16-6521.3.1-OR1600001/17 i OR16-6521.3.1-OR1600035/17.

⁴⁸ Dz.U. z 2019 r. poz. 351.

⁴⁹ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1303/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r. ustanawiające wspólne przepisy dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego, Funduszu Spójności, Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich oraz Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego oraz ustanawiające przepisy ogólne dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego, Funduszu Spójności i Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego oraz uchylające rozporządzenie Rady (WE) nr 1083/2006 (Dz. Urz. UE L 347 z 20.12.2013, str. 320, ze zm.); dalej rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1303/2013..

⁵⁰ Umowy o dofinansowanie nr: 00019-6521.3.1-OR00027/17/18, 00046-6520.9-OR00071/17/18, 00049-6520.9-OR1600035/17/18, 00039-6520.9-OR1100042/17/18, 00048-6520.9-OR1600062/17/18, 00050-6520.11-OR1600040/17/18.

⁵¹ Wnioski nr OR16-6520.10-OR1600212/17 i OR16-6520.10-OR16000151/16.

⁵² W zamian za zaprzestanie działalności połowowej w okresie objętym umową o dofinansowanie, beneficjent otrzymał rekompensatę pieniężną. Prowadzenie wyodrębnionej ewidencji księgowej nie było wymagane.

⁵³ Czas na przeprowadzenie kontroli liczony od momentu przekazania dokumentacji BWI do BKM do momentu zwrotu dokumentacji wraz ze sprawozdaniem z kontroli do BWI.

64 przeprowadzono z opóźnieniem wynoszącym od jednego do 81 dni⁵⁴. Opóźnienie trzech najdłużej realizowanych kontroli (każda po 81 dni po terminie) wynikało wprost z zalecenia DBRiKT ARiMR z grudnia 2018 r., zgodnie z którym kontrole miały zostać zrealizowane w wyznaczonym czasie, tj. od 15 marca do 30 czerwca 2019 r. W pozostałych przypadkach opóźnienia spowodowane były m.in. przez: równoległe wykonywanie innych terminowych kontroli, okres urlopowy, przesunięcie terminu przeprowadzenia kontroli na prośbę beneficjenta. Wśród tych kontroli, pięć dotyczyło czterech wniosków⁵⁵ objętych badaniem w toku niniejszej kontroli, jednakże w żadnym ze wskazanych przypadków opóźnienie w realizacji kontroli nie miało wpływu na nieterminowe rozpatrywanie wniosków o dofinansowanie.

(akta kontroli str. 1078-1079, 1388-1401, 1559-1561, 1667-1672)

Oddział nie współpracował z Centralną ARiMR przy analizie ryzyka oraz typowaniu operacji do kontroli na miejscu. Zastępca Dyrektora Oddziału wyjaśniła: *Typowaniem do kontroli na miejscu zajmuje się wyłącznie Wydział ds. Typowania w DBRiKT w Centrali ARiMR, gdzie opracowywana jest analiza ryzyka i przeprowadzony jest proces typowania do kontroli na miejscu.*

(akta kontroli str. 485, 491)

Na podstawie badanej próby 14 wniosków o dofinansowanie i 10 wniosków o płatność stwierdzono, że w Oddziale były prowadzone kontrole krzyżowe mające na celu zapobieżenie przypadkom podwójnego finansowania operacji ze środków Programu oraz innych mechanizmów finansowych ze środków europejskich. Kontrole te były przeprowadzane na podstawie art. 65 ust. 11 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1303/2013. Polegały one na weryfikacji danych zawartych we wnioskach w odniesieniu do wnioskodawców/beneficjentów operacji, z danymi zawartymi w rejestrach i systemach informatycznych obsługujących operacje w ramach PO Rybactwo i Morze (w odniesieniu do beneficjentów realizujących więcej niż jeden projekt w Programie), Programu Operacyjnego Ryby na lata 2007–2013, Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014–2020 oraz w ramach programów operacyjnych realizowanych w ramach Polityki Spójności na lata 2014–2020 (na podstawie porozumienia o współpracy z 13 stycznia 2017 r. pomiędzy Ministerstwem Rozwoju a Agencją).

W badanej próbie 14 wniosków o dofinansowanie nie stwierdzono przypadków podwójnego finansowania operacji ze środków PO Rybactwo i Morze oraz innych mechanizmów finansowych ze środków europejskich.

(akta kontroli str. 485, 491-492, 533-550, 669-670, 758-759, 778-779, 804-805, 866-867, 918-919, 1078-1079, 1128-1129, 1144-1145, 1200-1201, 1265-1266, 1341-1342, 1412-1413, 1455-1456, 1793-1820)

Kontrola kart sprawdzających, sporządzanych w ramach próby 14 operacji, wykazała, że wnioski o dofinansowanie i płatność rozpatrywano z zachowaniem rozdzielności funkcji pomiędzy podmiotami i w obrębie funkcjonowania danej instytucji, braku konfliktu interesów, dwóch par oczu, weryfikacji i zatwierdzania przez kierującego daną komórką organizacyjną.

(akta kontroli str. 669-670, 758-759, 778-779, 804-805, 866-867, 918-919, 1078-1079, 1128-1129, 1144-1145, 1200-1201, 1265-1266, 1341-1342, 1412-1413, 1455-1456)

⁵⁴ Od 1 do 30 dni po terminie – 42 kontrole, od 31 do 60 dni – 17 kontroli, od 61 do 80 dni – dwie kontrole i 81 dni – trzy kontrole.

⁵⁵ Trzy kontrole dotyczyły wniosków o płatność końcową (OR16-6520.9-OR1600071/17, OR16-6520.9-OR1600062/17, OR-6521.3.1-OR1600013/17), dwie kontrole tej samej operacji OR16-6520.9-OR1600001/17, która została rozpatrzona w terminie.

Zapobieganie konfliktowi interesów w okresie objętym kontrolą regulowało zarządzenie Prezesa ARiMR nr 81/16 z 8 sierpnia 2016 r. w sprawie wprowadzenia polityki antykorupcyjnej, zgodnie z którym konflikt interesów zdefiniowano, jako wystąpienie okoliczności, które zagrażały bezstronnemu i obiektywnemu wykonywaniu obowiązków służbowych ze względu na względy rodzinne, emocjonalne, sympatie polityczne, interesy gospodarcze, lub jakiegokolwiek inne interesy pracownika Agencji wspólne z wnioskodawcą/beneficjentem/kontrahentem Agencji.

Zastępca Dyrektora Oddziału wyjaśniła: *W roku 2017 skierowano do Prezesa ARiMR wnioski o wyłączenie wszystkich pracowników Wydziału Rybactwa BW16 z procedowania sprawy złożonej przez byłego Dyrektora Oddziału (...) oraz bardzo podobnej sprawy złożonej przez Pana R.M. Lokalizacja operacji, wysokość proponowanych kosztów oferty, zakres przedmiotowy we wniosku Pana R.M. był porównywalny, a w niektórych aspektach (oferty) identyczny z zakresem opisanym we wniosku byłego Dyrektora Oddziału (...). Na poziomie Oddziału uznano, iż istnieje potencjalna możliwość wywierania przez byłego Dyrektora Oddziału nacisków przy weryfikacji dokumentacji złożonej przez Pana R.M. z uwagi na domniemanie, iż jedna osoba (były Dyrektor Oddziału) przygotowuje i prowadzi dokumentację do obu wniosków. Prezes ARiMR wyłączył procedowanie sprawy złożonej przez byłego Dyrektora Oddziału, natomiast nie znalazł uzasadnienia dla wyłączenia sprawy złożonej przez Pana R.M. z uwagi na brak uprawdopodobnienia istnienia okoliczności mogących powodować wątpliwości, co do bezstronności pracowników, w tym Kierownika BWI. W roku 2019 zidentyfikowano przypadek złożenia wniosku przez byłego Kierownika BWI. Z uwagi na zbieżność lokalizacji we wniosku 6520.8-OR16000039/19 oraz wniosku 6520.8-OR16000009/17, jak również zidentyfikowane miejsce zarejestrowania działalności gospodarczej we wniosku 6520.8-OR16000039/19, po poinformowaniu Dyrektora ZOR, w ramach stosowanej od roku 2018 współpracy między oddziałami w zakresie przekazania wniosków do weryfikacji za zgodą Departamentu Wsparcia Rybactwa nadzorującego realokację wniosków pomiędzy Biurami Wsparcia Inwestycyjnego, przekazano wnioski do Pomorskiego Oddziału Regionalnego. Nie zdefiniowano okoliczności zagrażających bezstronnemu i obiektywnemu wykonywaniu obowiązków służbowych ze względu na względy rodzinne, emocjonalne, sympatie polityczne, interesy gospodarcze, lub jakiegokolwiek inne interesy pracownika Agencji wspólne z wnioskodawcą i pracownikami mogącymi potencjalnie zweryfikować wnioski a wnioskodawcami, nie mniej zapewnienie bezpieczeństwa informacji gromadzonych na nośnikach elektronicznych dostępnych w zasobach OR16 a dotyczących prowadzonych spraw, stanowiło przesłankę do przekazania wniosków do innego oddziału.*

(akta kontroli str. 485, 494-495, 533-543)

Wdrażanie przez Oddział działań Programu było przedmiotem dwóch kontroli Ministerstwa Gospodarki Morskiej i Żeglugi Śródlądowej⁵⁶, audytu Komisji Europejskiej⁵⁷ oraz audytu wewnętrznego ARiMR⁵⁸. Stwierdzono, że w 15 operacjach skontrolowanych przez MGMIŻS występowały rozbieżności pomiędzy

⁵⁶ 1. Sprawdzenie procesu obsługi operacji w działaniach 1.10 Tymczasowe zaprzestanie działalności połowowej, zawartych w priorytecie 1. PO Rybactwo i Morze na lata 2014-2020 odbyło się w dniach 05-07.12.2017 r.

2. Sprawdzenie procesu obsługi operacji w ramach działań 1.8 Różnicowanie dzielności i nowe formy dochodów oraz 1.9 Zdrowie i bezpieczeństwo objętych Priorytetem 1. Promowanie rybołówstwa zrównoważonego środowiska, zasobooszczędnego, innowacyjnego, konkurencyjnego i opartego na wiedzy zawartym w PO Rybactwo i Morze odbyło się w dniach 18-22.03.2019 r. – ZOR do 22.05.2019 r. nie otrzymał raportu z kontroli.

⁵⁷ Audyt funkcjonowania systemów zarządzania i kontroli dot. PO Rybactwo i Morze 2014-2020 w części dotyczącej ZOR odbył się w dniach 15-18 stycznia 2019 r. – ZOR do 22.05.2019 r. nie otrzymał raportu z audytu.

⁵⁸ Audyt kontroli administracyjnej w ramach PO Rybactwo i Morze 2014-2020 odbył się w dniach 23.10.2017-23.04.2018 r

danymi przedstawionymi w dokumentach beneficjentów a aplikacją *Lider*⁵⁹. W Oddziale podjęto działania zmierzające do zapewnienia prawidłowej realizacji zadań, w tym pracownikom BWI przekazano i omówiono wyniki kontroli, zweryfikowano, uzupełniono i poprawiono dane w systemie *Lider* oraz wzmocniono nadzór nad poprawnością weryfikacji wniosków o dofinansowanie i o płatność złożonych w ramach Programu. W wyniku audytu wewnętrznego ARiMR nie stwierdzono w Oddziale nieprawidłowości, a sformułowane zalecenia proceduralne dotyczyły Centrali Agencji.

(akta kontroli, str. 485, 495-496, 557-668)

1.5 Działania Oddziału w celu poprawy wykorzystania środków Programu.

Wdrażanie i realizacja Programu w ZOR, według stanu na 31 maja 2019 r., przedstawiało się następująco:

- w ramach 12 działań⁶⁰ Priorytetu 1. złożono 1 587 wniosków o dofinansowanie na kwotę 343 273,5 tys. zł, odrzucono/wycofano 132 wnioski na kwotę 102 091,9 tys. zł, czynnych umów było 1 256 na łączną kwotę dofinansowania 159 631,6 tys. zł, zawarto 13 aneksów na kwotę 124 tys. zł; w ramach Priorytetu 1. złożono 1 064 wnioski o płatność na kwotę 117 534,3 tys. zł;
- w ramach czterech działań⁶¹ Priorytetu 2. złożono 181 wniosków o dofinansowanie na kwotę 210 053,8 tys. zł, odrzucono/wycofano 38 wniosków na kwotę 38 007,1 tys. zł, czynnych umów było 81 na kwotę 70 630,9 tys. zł, zawarto pięć aneksów na kwotę 39,5 tys. zł; w ramach Priorytetu 2. złożono 17 wniosków o płatność na łączną kwotę 10 836,6 tys. zł;
- w ramach dwóch działań⁶² Priorytetu 5. złożono 16 wniosków o dofinansowanie na kwotę 46 973,3 tys. zł, odrzucono/wycofano dwa wnioski na kwotę 731,2 tys. zł, czynnych umów było osiem na kwotę 38 841,3 tys. zł; w ramach Priorytetu 5. złożono 11 wniosków o płatność na kwotę 10 368,8 tys. zł.

Łącznie w ramach wyżej wymienionych trzech priorytetów w ramach Programu złożono 1 784 wnioski o dofinansowanie na łączną kwotę 609 300,5 tys. zł, odrzucono/ wycofano 172 wnioski na kwotę 140 830,2 tys. zł, zawartych i czynnych umów było 1 345 na kwotę 269 103,8 tys. zł oraz 18 aneksów na kwotę 163,5 tys. zł. Beneficjenci Programu złożyli 1 092 wnioski o płatność na łączną kwotę 138 739,8 tys. zł. Oddział nie posiadał danych na temat wielkości zrealizowanych płatności, poświadczonych wydatków i odzyskanych kwot.

(akta kontroli str. 363-366)

W okresie objętym kontrolą nie zidentyfikowano niewykonania lub przekroczenia wskaźników określonych w umowach. Oddział nie prowadził statystyk i zestawień w zakresie ilości i udziału beneficjentów, którzy wykonali lub nie zrealizowali wskaźników. Zgodnie z treścią umów o dofinansowanie beneficjenci byli zobowiązani monitorować wskaźniki w okresie 5 lat od dnia dokonania płatności końcowej, a wartość zrealizowanych wskaźników należało uzupełnić po ich osiągnięciu. Pierwsze płatności końcowe realizowano w 2018 r.

Centrala ARiMR nie określiła limitów środków dla Oddziału w zakresie PO Rybactwo i Morze do wykorzystania w poszczególnych latach realizacji Programu.

(akta kontroli str. 257-264, 1742-1757)

W latach 2018-2019 ZOR podejmował działania w celu zrealizowania zasady n+3. Dyrektor Oddziału wyjaśniła, iż pierwszą czynnością podejmowaną przez Oddział

⁵⁹ Wystąpienie pokontrolne (znak sprawy DR.K.741.16.2018.RK z listopada 2018 r.) dotyczące kontroli przeprowadzonej w Oddziale w grudniu 2017 r.

⁶⁰ Działania 1.1, 1.2, 1.3, 1.4, 1.5, 1.6, 1.8, 1.9, 1.10, 1.11, 1.12, 1.13.

⁶¹ Działania 2.1, 2.2, 2.3, 2.5.

⁶² Działania 5.1, 5.3.

w zakresie zrealizowania zasady n+3 było prowadzenie weryfikacji wniosków o dofinansowanie pod kątem kosztów planowanych do poniesienia, jak i kosztów poniesionych. W sytuacji, w której we wniosku zidentyfikowano faktury, jako dokumenty potwierdzające już poniesione koszty operacji, konsultowano z wnioskodawcami możliwość podziału inwestycji na etapy w celu wcześniejszego rozliczenia kosztów poniesionych. Ogłoszenie ARiMR opublikowane na stronie internetowej, o możliwości podziału operacji i wcześniejszego rozliczenia, nie cieszyło się na obszarze działania ZOR dużym zainteresowaniem z uwagi na wcześniejszy podział dokonany w trakcie weryfikacji wniosków o dofinansowanie. Dyrektor Oddziału wyjaśniła ponadto: *Kolejne działanie była szybką weryfikacją wniosków o płatność w roku 2018 oraz wniosków z Tymczasowego zaprzestania działalności połowowej. Pod koniec roku 2018 po raz kolejny podjęto sprawną weryfikację wniosków z Tymczasowego zaprzestania działalności połowowej większym zespołem, tak by już 5 stycznia 2019 r. podpisać umowy, przyjąć wnioski o płatność do niezwłocznej realizacji. Sprawnie podjęto weryfikację z działań 1.8⁶³ i 1.9⁶⁴ celem kontraktacji w roku bieżącym w terminie umożliwiającym złożenie wniosku o płatność i jego rozliczenie w bieżącej zasadzie „n+3”. Zastosowane rozwiązania nie rodzą skutków negatywnych.*

(akta kontroli str. 257-264)

Dyrektor Oddziału wyjaśniła, że ZOR informował beneficjentów o nadzwyczajnych działaniach mających na celu przyspieszenie wydatkowania środków Programu, np. o możliwości wcześniejszej refundacji poniesionych kosztów kwalifikowalnych w wyniku podziału realizacji operacji na etapy. Dyrektor Oddziału dodała: (...) *nie było zainteresowania takim mechanizmem, ponieważ (...) już na etapie weryfikacji wniosku o dofinansowanie koszty poniesione były wydzielone do rozliczenia w etapie wcześniejszym. Nie zwiększyła się liczba wniosków o dofinansowanie z powodu podziału realizacji operacji na etapy. Nie zwiększyło się prawdopodobieństwo wypłaty nienależnych środków z PO Rybactwo i Morze.*

(akta kontroli str. 257-264)

Zmiana zasad przyznawania pomocy, wprowadzona rozporządzeniem Ministra Gospodarki Morskiej i Żeglugi Śródlądowej z dnia 7 czerwca 2018 r. zmieniającym rozporządzenie w sprawie szczegółowych warunków i trybu przyznawania, wypłaty i zwrotu pomocy finansowej oraz wysokości stawek tej pomocy na realizację działań w ramach Priorytetu 2 – Wspieranie akwakultury zrównoważonej środowiskowo, zasobooszczędnej, innowacyjnej, konkurencyjnej i opartej na wiedzy, zawartego w Programie Operacyjnym „Rybactwo i Morze”⁶⁵, dotyczyła realizacji płatności wodno-środowiskowych za okres pięcioletni. Dyrektor Oddziału wyjaśniła, że Oddział informował wnioskodawców o warunkach ich otrzymania, m.in. na stronie internetowej oraz poprzez aktywne uczestnictwo w konferencjach rybackich organizowanych przez Zachodniopomorski Ośrodek Doradztwa Rolniczego w Barzkowicach i dotyczących działania 2.5. Akwakultura świadcząca usługi środowiskowe, w których brała udział większość zainteresowanych podmiotów prywatnych. Wprowadzenie zmiany rozporządzenia nie spowodowało konieczności wzywania przez ZOR wnioskodawców w celu wprowadzenia zmian we WoD. W procesie weryfikacji wniosku pracownicy ZOR informowali telefonicznie wnioskodawców o jednorazowej wypłacie pomocy, zgodnie z pierwotnie wypełnionym wnioskiem. W związku z opublikowaniem 19 czerwca 2019 r. wzoru umowy o dofinansowanie dla działania 2.5, ARiMR wskazywała w piśmie

⁶³ Różnicowanie działalności i nowe formy dochodów.

⁶⁴ Zdrowie i bezpieczeństwo.

⁶⁵ Dz. U. poz. 1146; dalej: rozporządzenie MGiMiŻS z 7 czerwca 2018 r.

zapraszającym do podpisania umowy, konieczność wypłaty pomocy wynikającej z umowy.

(akta kontroli str. 257-264, 269-280)

BKM w 2018 r., w wyniku wytypowania podmiotów do kontroli w Centrali⁶⁶, w ramach działania 2.5. zrealizowało 23 kontrole w miejscu realizacji operacji. Przyczyną zleceń kontroli na miejscu na etapie oceny WoD była konieczność weryfikacji deklaracji beneficjentów oraz wytyczne IZ. Zlecenia kontroli na miejscu były przekazywane przez komórkę wdrożeniową BWI – co było zgodne z zapisami w książce procedur dotyczącymi wdrożenia Priorytetu 2. Zgodnie z Opisem Funkcji i Procedur (OFiP) kontrole operacji na miejscu, co do zasady, mogą być przeprowadzane na wszystkich etapach obsługi wniosku, m. in. podczas realizacji operacji poprzez weryfikację zgodności z założeniami zawartymi we wniosku o dofinansowanie. Żadna z powyższych kontroli nie miała bezpośredniego związku z decyzją dotyczącą możliwości otrzymania płatności wodno-środowiskowych za pięć lat z góry. Dyrektor Oddziału wyjaśniła, że nie prowadzono masowych kontroli na miejscu na etapie rozpatrywania WoD. Przyczyną kierowania zlecenia przeprowadzenia kontroli była konieczność sprawdzenia u wnioskodawców, którzy nie ubiegali się o pomoc w latach wcześniejszych (w podobnym działaniu 2.2 w PO RYBY 2007-2013), czy powierzchnia ogroblowana stawów zadeklarowana we wniosku była zgodna ze stanem faktycznym, co wymagało pomiaru powierzchni każdego stawu. Weryfikacji podlegał również aspekt, czy stawy zgłoszone we wniosku były położone w całości na działkach wnioskodawcy. Korektę kwoty pomocy w wyniku kontroli na miejscu zastosowano u 39,1% skontrolowanych wniosków. Łączna kwota zmniejszenia WoD w wyniku kontroli na miejscu wyniosła 44 370 zł. Jednostkowy koszt realizacji jednej kontroli wyniósł ok. 400 zł.

(akta kontroli str. 257-264)

Dyrektor Oddziału wyjaśniła, że kontrolę spełnienia zobowiązań regulowała procedura KP_611_570_ARiMR_1_z. Typowanie do kontroli na miejscu działania 2.5. Akwakultura świadcząca usługi środowiskowe, zgodnie z Rocznym Planem Kontroli, będzie przeprowadzane po podpisaniu umów o dofinansowanie (nie na etapie wniosków o płatność końcową) – 20% umów i nie mniej niż 25% całkowitych kosztów kwalifikowanych, a przez kolejne 4 lata – 20% beneficjentów i nie mniej niż 25% całkowitych kosztów kwalifikowanych (w cyklu roku obrachunkowego). Zatem w okresie trwania zobowiązań beneficjenci działania 2.5 będą w puli typowania na poziomie 100%. Dyrektor Oddziału dodała: *W ZOR nie nastąpił wzrost nakładu pracy na obsługę działania 2.5 w wyniku dokonania płatności za okres pięcioletni. Z uwagi na dysponowanie przez ARiMR danymi archiwalnymi dotyczącymi powierzchni objętych wnioskiem o dofinansowanie oraz skierowanie kontroli na miejscu w 2018 r. do gospodarstw nieuczestniczących uprzednio w podobnych programach, nie zwiększyło się prawdopodobieństwo wypłaty nienależnych środków. Nie zwiększyło się również ryzyko niespełnienia zobowiązań wodno-środowiskowych oraz w okresie objętym kontrolą nie zaistniała dodatkowa konieczność odzyskania nienależnie pobranych środków.*

(akta kontroli str. 257-264)

Stwierdzone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie stwierdzono następujące nieprawidłowości:

1. W ośmiu z 14 zbadanych przypadkach termin rozpatrywania WoD z Programu przekroczono od 23 do 108 dni, czym naruszono dyspozycję określoną w art. 13 ust. 5 ustawy o EFMR.

⁶⁶ Pomiędzy Departamentem Wsparcia Rybactwa (dalej: DWR), a DBRiKT w związku z wytyczną IZ.

W trzech przypadkach termin rozpatrywania wniosków został przekroczony o 143 dni (wniosek nr OR16-6521.3.1-OR1400017/17), 147 dni (nr OR16-6521.3.1-OR1400045/17) oraz 166 dni (nr OR16-6521.3.1-OR1400048/17), jednakże wnioski zostały złożone w Warmińsko-Mazurskim Oddziale Regionalnym ARiMR a następnie przekazane⁶⁷ do rozpatrzenia przez Oddział już po przekroczeniu ustawowego terminu - odpowiednio o 109, 81 i 58 dni. W związku z tym, bezpośrednia odpowiedzialność Oddziału za powstałe przekroczenia wynosiła odpowiednio 34, 66, 108 dni. W pozostałych pięciu przypadkach przekroczenie wymaganego terminu wyniosło: 23 dni (wniosek OR16-6521.3.3-OR1600007/17), 24 dni (nr OR16-6520-6521.3.1-OR16/17), 26 dni (nr OR16-6520.9-OR1100042/17), 29 dni (nr OR16-6520.10-OR1600151/16) oraz 42 dni (nr OR16-6520.9-OR1600035/17).

(akta kontroli str. 408-422, 669-670, 758-759, 778-779, 804-805, 866-867, 918-919, 1078-1079, 1128-1129, 1144-1145, 1200-1201, 1265-1266, 1341-1342, 1412-1413, 1455-1456)

Zastępca Dyrektora Oddziału wyjaśniła, że: *Procedury Agencji nie obejmują monitoringu terminowości rozpatrywania wniosków. (...) BWI korzysta z narzędzia pomocniczego, tj. tabel pomocniczych budowanych w wersjach roboczych w aplikacji Excel, zawierających wybrane zagadnienia, tj. daty złożenia wniosku, kolejność, przydział pracowników weryfikujących i nadzorujących, daty pism o uzupełnienie/ wyjaśnienie, daty kontroli/ wizytacji (o ile występują), daty rozstrzygnięć. Nadzór prowadzony jest przez Naczelnika Wydziału ds. Rybactwa, na bieżąco podczas spotkań z pracownikami weryfikującymi wnioski oraz za pomocą korespondencji elektronicznej, w której wskazywana jest konieczność wysłania pism wydłużających termin bądź określających jego wstrzymanie. Niezależnie każdy pracownik na swoim stanowisku pracy ewidencjonuje wykaz przydzielonych spraw z określeniem ich statusów. (...) Wsparcie informatyczne w postaci aplikacji Lider nie pozwala na monitorowanie terminów i stosowanie alertów na poziomie uprawnień ZOR.*

(akta kontroli str. 1673-1680)

2. W trakcie rozpatrywania 10 WoD⁶⁸ Oddział informował beneficjentów o wydłużeniu terminów rozpatrywania wniosków w uzasadnieniu wskazując, że: *Agencja przyjmuje i ocenia WoD zgodnie z przepisami prawa i książkami procedur przygotowanymi przez Agencję, które zostały pozytywnie zaopiniowane przez Instytucję Zarządzającą, zachowując wszelkie wymogi staranności i rzetelności. W celu spełnienia powyższego warunku ZOR ARiMR wydłuża termin rozpatrzenia przedmiotowego wniosku.*

(akta kontroli str. 720-721, 780-781, 807-808, 829-830, 868-689, 923-924, 1080, 1082, 1202-1203, 1271-1272, 1438-1439, 1457-1458)

Według § 61 ust. 8 rozporządzenia⁶⁹ w sprawie Priorytetu 1 oraz § 46 ust. 8 rozporządzenia w sprawie Priorytetu 2, przyczyną wydłużenia terminu na rozpatrzenie wniosku o dofinansowanie mogła być wyłącznie konieczność uzyskania dodatkowych wyjaśnień lub opinii lub zajście nowych okoliczności budzących wątpliwości, co do możliwości przyznania pomocy.

Dyrektor Oddziału oraz jej Zastępca wyjaśnili, iż informacja o wydłużeniu terminu rozpatrywania wniosku przekazywana beneficjentom następowała na wzorze pisma określonego w procedurach oraz wytycznych Agencji dotyczących Programu, które

⁶⁷ Zgodnie z poleceniem Prezesa Tomasza Nowakowskiego, Kierownik Wsparcia Biura Inwestycyjnego Warmińsko-Mazurskiego Oddziału ARiMR pismem BWI14-WR.6521.3.MW z 3.08.2018 r. przekazał łącznie 10 wniosków.

⁶⁸ Nr OR16-6521.3.1-OR1400045/17, OR16-6521.3.1-OR1400017/17, OR16-6521.3.1-OR1400048/17, OR16-6521.3.3-OR1600007/17, OR16-6521.3.1-OR1600027/17, OR16-6521.3.1-OR1600001/17, OR16-6520.9-OR1600035/17, OR16-6520.9-OR1100042/17, OR16-6521.3.1-OR1600035/17 i OR16-6520.11-OR1600040/17.

⁶⁹ Do 7 sierpnia 2018 r. § 87 ust. 8 obowiązującego wówczas rozporządzenia z 16 września 2016 r.

zostały pozytywnie zaopiniowane przez IZ. W przypadku zaistnienia konieczności uzyskania dodatkowych wyjaśnień, Beneficjent jest o tym informowany w odrębnej korespondencji na wzorze pisma określonym również w tych procedurach.

(akta kontroli str. 751-757, 856-857, 1061-1066, 1402-1410)

3. W trakcie oceny pięciu WoD⁷⁰, Oddział dwukrotnie zawiadamiał wnioskodawców o wydłużeniu terminu rozpatrywania wniosków (łącznie o sześć miesięcy), mimo że w myśl art. 13 ust. 5 ustawy o EFMR, nowy termin rozpatrzenia wniosku powinien być nie dłuższy niż trzy miesiące. Możliwość jednokrotnego wydłużenia terminu rozpatrzenia wniosku została potwierdzona także przez IZ Programu, pismem DR.PS.704.1.13.2013.EK Dyrektora Departamentu Rybołówstwa Ministerstwa Gospodarki Morskiej i Żeglugi Śródlądowej z 22 sierpnia 2017 r.

(akta kontroli str. 723-724, 890-891, 1083-1084, 1204-1205, 1273-1274)

Dyrektor Oddziału wyjaśniła: *Mimo, iż pismem z dnia 22 sierpnia 2017 r. IZ wskazała na jednokrotną możliwość wydłużenia terminu rozpatrzenia wniosku o dofinansowanie, to (...) nie zostało uregulowane przez IZ w formie wytycznych wynikających z art. 26 ust. 2 pkt. 2 ustawy. Przedmiotowy przepis pozwalał na ustalenie nowego terminu weryfikacji wniosku, który może zostać wydłużony poprzez kolejne ustalenie (...) nowego terminu nie dłuższego niż 3 miesiące. Podejście ZOR równoznaczne jest ze stosowaniem powyższego przepisu w brzmieniu literalnym, gdzie wydłużenie terminu o 3 miesiące i ustalenie tym samym nowego terminu nie ma ograniczeń dla możliwych kolejnych terminów. Powyższe stosowane jest z uwagi na najważniejszą przesłankę, jaką jest prawidłowe przyznanie pomocy finansowej, szczególnie w sprawach skomplikowanych, wymagających rzetelnej, kompleksowej i wnikliwej oceny inwestycji, które w niektórych przypadkach podlegały weryfikacji krzyżowej z projektami objętymi dofinansowaniem z PO RYBY 07-13. Nie bez znaczenia pozostaje fakt, iż w okresie wdrażania Programu nie odnotowano skarg na bezczynność Zachodniopomorskiego OR ARiMR. W okresie objętym kontrolą, w puli operacji objętych audytem operacji wykonywanym przez Krajową Administrację Skarbową nie odnotowano żadnych ustaleń, w tym również z zakresu stosowania interpretacji brzmienia literalnego przepisu art. 13 ust 5 ustawy.*

(akta kontroli str. 1404, 1409-1410)

4. W sześciu operacjach⁷¹ pracownicy Oddziału podczas rozpatrywania wniosków o płatność nie zweryfikowali, czy beneficjent prowadził wyodrębnioną ewidencję księgową oraz dokumentację finansowo-księgową środków finansowych zgodnie z przepisami ustawy o rachunkowości w sposób umożliwiający identyfikację poszczególnych operacji księgowych lub czy korzystał z odpowiedniego kodu księgowego dla wszystkich transakcji związanych z operacją, o którym mowa w art. 125 ust. 4 lit. b) rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1303/2013. Obowiązek ten określony został także w § 6 tych umów.

(akta kontroli str. 959, 1004, 1023-1052, 1095, 1135, 1155, 1172-1190, 1215, 1236-1255, 1284, 1316-1334, 1352-1353, 1365-1378, 1424, 1468, 1481-1498)

Dyrektor Oddziału wyjaśniła: (...) *pracownicy weryfikujący dokonywali porównania ewidencji wyposażenia i środków trwałych dla operacji oraz oświadczenia o prowadzeniu wyodrębnionej ewidencji. Istotnym w tej sprawie jest, iż zgodnie z zaleceniem IZ, weryfikacja wniosku o płatność winna opierać się tylko na*

⁷⁰ Nr OR16-6521.3.1-OR1600001/17, OR16-6520.9-OR1600035/17, OR16-6520.9-OR1100042/17, OR16-6521.3.1-OR1400045/17 i OR16-6521.3.1-OR1400048/17.

⁷¹ Dotyczących umów o dofinansowanie nr: 00019-6521.3.1-OR00027/17/18, 00046-6520.9-OR00071/17/18, 00049-6520.9-OR16 00035/17/18, 00039-6520.9-OR1100042/17/18, 00048-6520.9-OR1600062 /17/18, 00050-6520.11-OR1600040/17/18.

załącznikach wymienionych enumeratywnie, zatem żądanie przedłożenia takiej ewidencji jest wbrew zaleceniom IZ. (...) Z uwagi na fakt, iż wnioski zostały zweryfikowane w oparciu o wykaz faktur oraz ewidencje, wnioski zostały dopisane do tabeli monitorowania operacji na etapie kontroli ex – post w celu potwierdzenia spełnienia powyższego wymogu przez komórkę kontroli na miejscu nastąpiło w okresie związania celem operacji. Nie mniej, celem podniesienia kompetencji pracowników, OR wystąpi do Departamentu Wsparcia Rybactwa o zorganizowanie szkolenia z zakresu ustawy o rachunkowości ze szczególnym uwzględnieniem dokumentowania odrębnych ewidencji rachunkowych zarówno przez podmioty prawa handlowego jak i osoby fizycznej prowadzące działalność gospodarczą wg rachunkowości uproszczonej. W przypadku braku możliwości realizacji takiego szkolenia na szczeblu centralnym, ZOR zrealizuje przedmiotowe szkolenie w ramach korekty i planu szkoleń w roku 2019 / 2020.

(akta kontroli str. 1067-1071, 1403-1404, 1408-1409)

Biuro Kontroli na Miejscu ZOR w dniach 18-25 czerwca 2019 r. (tj. w trakcie niniejszej kontroli NIK) przeprowadziło kontrolę jednego z powyższych beneficjentów (nr umowy o dofinansowanie 00019-6521.3.1-OR00027/17/18), obejmującą weryfikację danych zawartych we wniosku o dofinansowanie/ wniosku o płatność, w tym także sposobu wyodrębnienia w ewidencji księgowej wydatków poniesionych w ramach Programu. Nieprawidłowości nie stwierdzono.

(akta kontroli str. 1072-1077)

OCENA CZĄSTKOWA

Zasoby ludzkie ZOR zostały wykorzystane gospodarnie, tj. zadania dotyczące obsługi działań Programu przydzielono komórkom merytorycznym oraz ustalono zakresy obowiązków pracownikom. Pracownicy rozpatrujący wnioski o dofinansowanie w ramach Programu zostali przeszkoleni w zakresie obowiązujących procedur. Potencjalni beneficjenci byli informowani o możliwościach i warunkach przyznania dofinansowania z Programu.

Stwierdzone incydentalne przypadki przekroczenia terminu rozpatrywania WoD, bezzasadnego wydłużania terminów ich rozpatrywania oraz nieprawidłowego weryfikowania spełniania przez beneficjentów obowiązku prowadzenia wyodrębnionej ewidencji księgowej lub stosowania odrębnych kodów księgowych dla operacji dofinansowanych z Programu, mogą wskazywać na słabość procedur i instrukcji funkcjonujących przy obsłudze Programu oraz niewystarczającym nadzorze nad poprawnością rozpatrywania wniosków o dofinansowanie. Zdaniem Izby, nie miały one jednak negatywnego wpływu na prawidłowość rozpatrywania przez Oddział wniosków o dofinansowanie i wniosków o płatność a także na wybór i zatwierdzanie operacji do realizacji.

OBSZAR

2. Monitorowanie realizacji PO RYBY 2014-2020 w Oddziale.

2.1 Sporządzanie i przekazywanie przez Oddział informacji dotyczących wykorzystania środków finansowych w ramach działań Programu.

Oddział nie ewidencjonował dokonywanych zmian informacji dotyczących obsługi wniosków o dofinansowanie i płatność z Programu zamieszczanych na serwerze DWR/wymiana. Dyrektor Oddziału wyjaśniła, że: Serwer DWR/wymiana służy do umieszczania wybranych plików o dużym rozmiarze (w szczególności skanów dokumentacji). W związku z tym funkcja tej lokalizacji jest zbieżna z funkcją skrzynki odbiorczej, dla której nie ma możliwości potwierdzenia śladami rewizyjnymi, kiedy i jakie informacje były tam umieszczane.

(akta kontroli str. 1404, 1409, 1411)

Opis stanu faktycznego

Oddział od maja 2017 r. przekazywał do Departamentu Wsparcia Rybactwa ARiMR miesięczne sprawozdania z realizacji Programu z zachowaniem terminu określonego przez Centralę Agencji, tj. do 8 dnia po zakończeniu miesiąca sprawozdawczego. Harmonogramy wypłat środków przekazywano od listopada 2016 r. w terminie do 27 dnia miesiąca poprzedzającego miesiąc, w którym wypłata miała nastąpić.

(akta kontroli str. 367-387)

W sprawie informacji kierowanych przez Centralę ARiMR dotyczących jakości przekazywanych przez Oddział sprawozdań miesięcznych i skali dokonywanych w nich korekt, Dyrektor Oddziału wyjaśniła: (...) *Centrala nie wносиła uwag co do jakości przesyłanych dokumentów. W pojedynczych przypadkach były wprowadzane korekty do przesyłanych dokumentów, polegające np. na poprawieniu formuł zliczających kwoty w danych kolumnach tak, aby uwzględniały dodawane wiersze bądź wyjaśniane były rozbieżności między sprawozdaniami a systemem LIDER. Oddział nie prowadzi ewidencji korekt.*

(akta kontroli str. 1404, 1409)

2.2 Sporządzanie i przekazywanie przez Oddział informacji dotyczących efektów realizacji działań Programu.

Sprawozdania końcowe, o których mowa w § 4 ust. 1 pkt 3 lit. a) rozporządzenia Ministra Gospodarki Morskiej i Żeglugi Śródlądowej z dnia 6 grudnia 2016 r. w sprawie zakresu i rodzaju sprawozdań oraz trybu i terminów ich przekazywania w ramach realizacji Programu Operacyjnego „Rybactwo i Morze”⁷², złożyli wszyscy zobowiązani beneficjenci (ośmiu z 10 badanych). Oddział weryfikował rzetelność złożonych sprawozdań przy pomocy kart weryfikacji wniosków o płatność określonych w procedurach Agencji określonych dla poszczególnych priorytetów Programu. Dane o realizacji wskaźników wykazywanych w sprawozdaniach były tożsame z danymi przedstawionymi w WoD oraz w zawartych umowach.

(akta kontroli str. 669-750, 758-855, 866-1060, 1078-1401, 1412-1669, 1742-1744, 1762)

Dyrektor Oddziału wyjaśniła: *Biuro Wsparcia Inwestycyjnego nie prowadzi odrębnej ewidencji dotyczącej korespondencji w zakresie sprawozdań. Wezwania do poprawy lub uzupełnienia w terminie 14 dni są wysyłane zgodnie z procedurami w części dotyczącej sprawozdania z realizacji operacji. Nie zidentyfikowano niewywiązania się beneficjentów z wezwania. Każda korespondencja, o ile dotyczy danej sprawy, jest rejestrowana pod numerem tejże sprawy. Nie ma możliwości oszacowania udziału sprawozdań wymagających poprawek błędów pisarskich, rachunkowych lub innych oczywistych omyłek. Biuro Wsparcia Inwestycyjnego nie korzystało z możliwości sprostowania oczywistej omyłki pisarskiej z urzędu wynikających z rozporządzeń wykonawczych dla poszczególnych osi priorytetowych.*

(akta kontroli str. 1402-1411)

W pięciu przypadkach (z 10 badanych) złożone sprawozdania wymagały poprawek i uzupełnień. Oddział w każdym z powyższych przypadków wzywał beneficjentów do dokonania poprawek lub uzupełnień w terminie 14 dni od dnia otrzymania wezwania. Wszyscy beneficjenci terminowo wywiązali się z powyższych obowiązków. Nie stwierdzono przypadków dokonywania przez Oddział poprawy sprawozdań⁷³, w związku z oczywistymi omyłkami pisarskimi lub rachunkowymi, tj. na podstawie § 63 ust. 7 rozporządzeń w sprawie Priorytetu 1. oraz § 52 ust. 2 rozporządzenia w sprawie Priorytetu 2.

(akta kontroli str. 1144-1401, 1455-1451, 1741)

⁷² Dz. U. poz. 2076, dalej: rozporządzenie w sprawie sprawozdań PO Rybactwo i Morze.

⁷³ W tym trzech złożonych prawidłowo i siedmiu, które wymagały poprawy.

W badanej próbie 10 operacji, których realizacja zakończyła się płatnością końcową lub dokonano płatności częściowej w 2018 r. lub 2019 r., nie składano sprawozdań rocznych. W myśl § 4 ust. 1 pkt 3 lit. b) rozporządzenia w sprawie sprawozdań PO Rybactwo i Morze, sprawozdanie takie należy złożyć w terminie do 31 stycznia każdego roku w okresie 5 lat po otrzymaniu płatności końcowej.

(akta kontroli str. 669-750, 758-855, 866-1060, 1078-1401, 1412-1669, 1762)

Na podstawie § 6 pkt 11 lit. a) umów o dofinansowanie beneficjenci zobowiązani byli do złożenia sprawozdania pierwszego za cały dotychczasowy okres realizacji operacji, w przypadku gdy realizacja operacji rozpoczęła się przed dniem zawarcia umowy. Na podstawie badanej próby stwierdzono, że pierwsze sprawozdanie złożyło pięciu z 12 beneficjentów, zobligowanych do jego złożenia. W pozostałych siedmiu przypadkach, mimo niezłożenia powyższego sprawozdania, Oddział nie egzekwował od beneficjentów realizacji tegoż obowiązku.

(akta kontroli str. 669-750, 758-855, 866-1060, 1078-1401, 1412-1669)

Dyrektor Oddziału wyjaśniła: *Mając na uwadze, że IZ nie opracowała wzoru „pierwszego sprawozdania” a pierwszym sprawozdaniem składanym przez beneficjenta jest sprawozdanie końcowe, to w przypadku, gdy realizacja operacji rozpoczęła się przed dniem zawarcia umowy o dofinansowanie, beneficjent w treści sprawozdania końcowego opisuje całą operację także w odniesieniu do części zrealizowanej przed dniem zawarcia umowy o dofinansowanie. (...) Mimo, iż wzór umowy może sugerować konieczność złożenia pierwszego sprawozdania w odrębnej formie, Beneficjent jest zobowiązany do złożenia wraz z wnioskiem o płatność końcową sprawozdania końcowego z realizacji operacji, w treści którego opisuje całą zrealizowaną operację, także w przypadku, gdy rozpoczęła się ona przed dniem zawarcia umowy o dofinansowanie.*

(akta kontroli str. 804, 806-807, 809-812, 1071, 1073-1074, 1402-1410)

W ocenie NIK wymóg składania końcowych i rocznych sprawozdań wynika z § 4 ust. 1 pkt 3 rozporządzenia w sprawie sprawozdań PO Rybactwo i Morze. Natomiast wg § 4 ust. 2 cyt. rozporządzenia, pierwsze składane przez nich sprawozdanie, miało obejmować okres przed dniem zawarcia umowy o dofinansowanie. Nie chodziło zatem o zobligowanie beneficjentów do złożenia trzech rodzajów sprawozdań (pierwszego, końcowego, rocznego) a jedynie dwóch (końcowego i rocznego), z czego niejako „przy pierwszej okazji” należało opisać okres, w jakim operacja była realizowana jeszcze przed podpisaniem umowy o dofinansowanie.

Analiza zapisów w systemie informatycznym *Lider* dotycząca realizacji wskaźników wykazała, że w jednym⁷⁴ (na siedem badanych przypadków) dane przedstawione w sprawozdaniu okresowym były zgodne z danymi wprowadzonymi do systemu *Lider*. W trzech operacjach, dane z systemu *Lider* różniły się od danych ze sprawozdań okresowych składanych przez beneficjentów. W zakładce "wskaźnik II" pracownicy Biura Wsparcia Inwestycyjnego ZOR wprowadzili następujące dane dotyczące realizacji wskaźników z umowy o dofinansowanie nr:

a) 00019-6521.3.1-OR1600027/17/18:

– "zmiana wielkości produkcji", gdzie w aplikacji *Lider* należało wpisać wielkość produkcji przed i po realizacji operacji (w kg a nie w tonach, jak wskazano w WoD i umowie),

b) 00011-6521.3.1-OR1600001/17/18:

– "zmiana wartości produkcji", gdzie w aplikacji *Lider* należało wpisać wartość produkcji przed realizacją operacji (w tys. złotych a nie w tys. euro) oraz po

⁷⁴ Umowa o dofinansowanie nr 00048-6520.9-OR1600062/17/18.

- realizacji operacji (w tys. złotych a nie w tys. euro, jak wskazano w WoD i umowie),
- "zmiana w zysku netto", gdzie w aplikacji *Lider* należało wpisać zysk netto przed i po realizacji operacji (w tys. złotych a nie w tys. euro, jak wskazano w WoD i umowie),
- c) 00018-6521.3.1-OR1500035/17/18:
- "zmiana wielkości produkcji", gdzie w aplikacji *Lider* należało wpisać wielkość produkcji przed i po realizacji operacji (w kg a nie w tonach, jak wskazano w WoD i umowie).

Wyżej wymienieni trzej beneficjenci wg stanu na 18 czerwca 2019 r. otrzymali płatność pośrednią i nie wnioskowali o płatność końcową.

W przypadku kolejnych trzech operacji⁷⁵, w zakładce "wskaźnik II" była lista wskaźników, w tym "obrażenia i wypadki" z wartościami zerowymi, gdzie w aplikacji *Lider* należało podać liczbę członków załogi przed i po realizacji operacji. Wskazani beneficjenci płatność końcową otrzymali odpowiednio: 6 maja 2019 r., 18 grudnia 2018 r. oraz 24 maja 2019 r.

(akta kontroli str. 669-750, 758-855, 866-1060, 1078-1401, 1412-1669, 1742-1757)

Dyrektor Oddziału wyjaśniła, że wszystkie wskazane powyżej wskaźniki zostaną przeliczone i wprowadzone do systemu *Lider* po ich osiągnięciu. Pracownicy BWI uzupełniali dane w systemie informatycznym, wpisując takie wskaźniki, jakie umieszczono we wzorach dokumentów i systemie *Lider*, nie mogli samodzielnie ich modyfikować, a za przygotowanie i aktualizację systemu *Lider* odpowiadała Centrala.

(akta kontroli str. 1757-1761)

Zgodnie z treścią powyższych umów beneficjenci byli zobowiązani monitorować wskaźniki w okresie 5 lat od dnia dokonania płatności końcowej a wartość zrealizowanych wskaźników należało uzupełnić dopiero po ich osiągnięciu. W aplikacji brak było funkcjonalności, które umożliwiałyby automatyczne przeliczenie wartości zmian w wartościach wskaźników oraz dokonywałyby porównania wartości planowanych w umowie z wartościami zrealizowanymi.

(akta kontroli str. 669-750, 758-855, 866-1060, 1078-1401, 1412-1669, 1742-1757)

Zastępca Dyrektora Oddziału wyjaśniła, że do aplikacji *Lider* ze sprawozdań składanych przez beneficjentów, poza danymi dotyczącymi realizacji wskaźników, nie wprowadza się innych danych.

(akta kontroli str. 424, 426)

W związku z wprowadzaniem danych ze sprawozdań do systemu *Lider* Centrala ARiMR, w kontrolowanym okresie, nie kierowała do ZOR uwag dotyczących sposobu prezentacji danych.

(akta kontroli str. 1404, 1409)

2.3 Sporządzanie i przekazywanie przez Oddział pozostałych informacji dotyczących wdrażania Programu.

Dyrektor ZOR (bądź jego zastępcy) każdorazowo zobligowani byli do przedłożenia informacji Kierownictwu ARiMR w zakresie realizowanych zadań i podjętych działań. Przedstawianie informacji miało miejsce podczas okresowych narad w Centrali Agencji. Narady były protokołowane. Informacje dotyczyły m.in. możliwości relokacji pracowników pomiędzy biurami Oddziału, możliwości zaangażowania pracowników z Agencji Pracy Tymczasowej, rozważenia możliwości wprowadzenia elektronicznej wersji wniosków. Ponadto Kierownik BWI każdorazowo zobligowany był do przedłożenia informacji Z-cy Prezesa ARiMR w zakresie realizowanych zadań

⁷⁵ Umowy o dofinansowanie nr: 00039-6520.9-OR1100042/17/18; 00046-6520.9-OR1600071/17/18; 00049-6520.9-OR1600035 /17/18.

i podjętych działań. Takie przedstawianie informacji miało miejsce podczas cyklicznych porad szkoleniowych, w których udział brał Kierownik BWI. Średniookresowe narady z Kierownictwem ARiMR (w tym Z-cą Prezesa i Dyrektorem DWR) odbywały się za pomocą platformy Skype dla firm, podczas których omawiane były problemy wynikające z wdrażania Programu. Rozwiązania organizacyjne były prezentowane również Z-cy Prezesa podczas wizytacji ZOR w lutym br. Szczególna problematyka dotycząca skuteczności realizacji działań dotyczyła kwalifikowalności wydatków i oceny ich racjonalności. Ponadto Kierownik lub upoważnieni pracownicy BWI informowali Dyrektora DWR o zidentyfikowanych problemach podczas weryfikacji wniosków. Ich efektem było wystąpienie przez Centralę Agencji do IZ o zajęcie jednolitego stanowiska w sygnalizowanych sprawach w celu ujednoczenia postępowania we wszystkich oddziałach regionalnych ARiMR.

(akta kontroli str. 281-285, 286-335)

ZOR przekazywał w badanym okresie do Centrali Agencji informacje o problemach związanych z przestrzeganiem Wspólnej Polityki Rybołówstwa przy realizacji działań w ramach Programu oraz informacje o działaniach zaradczych podjętych w celu rozwiązania tych problemów. Problematykę stwierdzonych nieprawidłowości obejmującą sprawy przyznawania, wypłaty i zwrotu pomocy w ramach PO Rybactwo i Morze regulowała procedura KP-611-572-ARiMR/1/z, zgodnie z którą należało przygotować zgłoszenie na formularzu podmiotu do rejestru podmiotów wykluczonych, wzór którego jest załącznikiem do rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 23 czerwca 2010 r. w sprawie rejestru podmiotów wykluczonych z możliwości otrzymania środków przeznaczonych na realizację programów finansowanych z udziałem środków europejskich⁷⁶. Zgłoszenie podmiotu podlegającego wpisowi do rejestru następuje niezwłocznie po wystąpieniu przesłanki wykluczenia określonej w art. 207 ust. 4 pkt 1, 3 lub 4 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych⁷⁷. W okresie objętym kontrolą nie stwierdzono takiego przypadku.

(akta kontroli str. 281-285, 286-335)

ZOR przekazywał do Centrali informacje o realizowanych działaniach w Programie. Zgodnie z wytycznymi otrzymanymi z Centrali, Oddział sporządzał sprawozdania w zakresie działań informacyjno-promocyjnych dotyczącą programów wdrażanych przez Agencję, w tym PO RYBY 2014-2020. Sprawozdania przesyłane były w I kwartale roku następującego po roku, którego dotyczyło sprawozdanie. Poza rocznymi sprawozdaniami przekazywanymi do Centrali sporządzone były relacje opisujące konkretne wydarzenia związane z promocją Programu. Relacje zawierające zdjęcia zamieszczane były na stronie internetowej Agencji. Działania te miały na celu zachęcanie potencjalnych beneficjentów do uczestnictwa w spotkaniach organizowanych przez Oddział.

(akta kontroli str. 281-285, 336-342)

2.4 Sporządzanie i przekazywanie przez Oddział informacji dotyczących realizacji kontroli w zakresie Programu.

W kontrolowanym okresie Oddział sporządzał i przekazywał do Centrali miesięczne zestawienia przeprowadzonych kontroli z uwzględnieniem stwierdzonych nieprawidłowości, w odniesieniu do przeprowadzonych typowań lub zleceń kontroli. Dyrektor Oddziału wyjaśniła, że: *Biuro Kontroli na Miejscu ZOR nie przeprowadza kontroli własnych. Wszystkie kontrole kierowane do BKM są typowane lub zlecane przez DWR/DBRiKT lub BWI. Jeżeli kontrola zlecana jest w związku z podejrzeniem wystąpienia nieprawidłowości również zlecają ją powyższe komórki. W czasie*

⁷⁶ Dz. U. 2017 r. poz. 1078., dalej: rozporządzenie MF z dnia 23 czerwca 2010 r.; uchylone z dniem 20.02.2018 r.

⁷⁷ Dz. U. 2019 r. poz. 869, dalej: ustawa o finansach publicznych.

trwania programowania w latach 2015-2019 nie było zlecenia kontroli z tytułu podejrzenia wystąpienia nieprawidłowości.

ZOR nie był zobligowany do sporządzania rocznych planów kontroli (RPK) oraz sprawozdań z ich realizacji RPK a także rocznych podsumowań z audytów i kontroli. Za powyższe odpowiadała Centrala Agencji.

(akta kontroli str. 1769, 1771-1772)

W kontrolowanym okresie w ZOR nie wystąpiły przypadki niezrealizowania planów kontroli przez BKM. W celu zapobiegania przekroczenia terminu na realizację kontroli, kierownictwo BKM informowane było przez DBRiKT ARiMR o proceduralnym czasie na realizację kontroli, jak również o upływie terminu okresu związania celem wytypowanego beneficjenta.

(akta kontroli str. 486, 498)

Zastępca Dyrektora Oddziału wyjaśniła: *Monitoring przygotowywany przez Centralę Agencji ma za zadanie m. in. weryfikację terminowej realizacji czynności kontrolnych spraw wytypowanych do kontroli przez Centralę jak również spraw zleconych do kontroli przez komórki realizujące kontrolę administracyjną na każdym etapie oceny wniosków. Wyniki z monitoringu kontroli są przekazywane Kierownictwu ARiMR i analizowane przez pracowników DBRiKT. Na podstawie tych działań na bieżąco pracownicy DBRiKT kontaktują się z podległymi BKM (głównie drogą mailową lub telefoniczną) w celu podjęcia działań przez dany BKM mających na celu m. in. poprawę wdrażania Programu poprzez terminową realizację czynności kontrolnych. W celu poprawy wdrażania Programu poprzez terminową realizację czynności kontrolnych, zarówno pracownicy BKM ZOR jak i pracownicy Centrali kontaktują się w trakcie trwania kampanii kontrolnej na bieżąco, jeżeli istnieje taka potrzeba i występują wątpliwości merytoryczno-techniczne związane z realizacją czynności kontrolnych. Dodatkowo, reguły postępowania zawarte w obowiązujących książkach procedur (KP-611-347-ARiMR/4/z) nakazują Kierownikom BKM na bieżąco przekazywać informacje o okolicznościach mających wpływ na terminową realizację kontroli na miejscu oraz o informowaniu Centrali o istniejących zagrożeniach. Co więcej, Centrala DBRiKT prowadzi cotygodniowy monitoring czynności kontrolnych w ramach BKM oraz comiesięczny - przekazywany do IZ. Pracownicy BKM nie występowali do Centrali ARiMR z wnioskami, uwagami o poprawę wdrażania działania PO Rybactwo i Morze.*

(akta kontroli str. 486, 498)

Stwierdzone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

OCENA CZĄSTKOWA

Oddział rzetelnie monitorował realizację Programu. Pracownicy Oddziału wprowadzali do systemu informatycznego *Lider*, adekwatnie do jego funkcjonalności, dane ze sprawozdań składanych przez beneficjentów PO Rybactwo i Morze. Sporządzali i przekazywali do Centrali ARiMR informacje dotyczące wykorzystania środków finansowych, realizacji kontroli oraz pozostałe dane dotyczące wdrażania Programu.

IV. Uwagi i wnioski

W związku ze stwierdzonymi nieprawidłowościami, Najwyższa Izba Kontroli, na podstawie art. 53 ust. 1 pkt 5 ustawy o NIK, przedstawia następujące wnioski:

Wnioski

1. Wzmocnienie nadzoru nad prawidłowością oceny wniosków o dofinansowanie, w tym nad ich terminowym rozpatrywaniem.
2. Wprowadzenie mechanizmów zapewniających prawidłowe weryfikowanie obowiązku spełniania przez beneficjentów prowadzenia wyodrębnionej

ewidencji księgowej lub kodu księgowego dla projektów dofinansowanych w ramach Programu, w sposób umożliwiający identyfikację poszczególnych operacji księgowych.

Uwagi

Najwyższa Izba Kontroli nie formułuje uwag.

V. Pozostałe informacje i pouczenia

Wystąpienie pokontrolne zostało sporządzone w dwóch egzemplarzach; jeden dla kierownika jednostki kontrolowanej, drugi do akt kontroli.

Prawo zgłoszenia
zastrzeżeń

Zgodnie z art. 54 ustawy o NIK kierownikowi jednostki kontrolowanej przysługuje prawo zgłoszenia na piśmie umotywowanych zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, w terminie 21 dni od dnia jego przekazania. Zastrzeżenia zgłasza się do dyrektora Delegatury NIK w Szczecinie. Prawo zgłaszania zastrzeżeń, zgodnie z art. 61b ust. 2 ustawy o NIK, nie przysługuje do wystąpienia pokontrolnego zmienionego zgodnie z treścią uchwały w sprawie zastrzeżeń.

Obowiązek
poinformowania NIK
o sposobie wykonania
wniosków

Zgodnie z art. 62 ustawy o NIK należy poinformować Najwyższą Izbę Kontroli, w terminie 21 dni od dnia otrzymania wystąpienia pokontrolnego, o sposobie wykonania wniosków pokontrolnych oraz o podjętych działaniach lub przyczynach niepodjęcia tych działań.

W przypadku wniesienia zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, termin przedstawienia informacji liczy się od dnia otrzymania uchwały o oddaleniu zastrzeżeń w całości lub zmienionego wystąpienia pokontrolnego.

Szczecin, dnia 29 lipca 2019 r.

Kontroler:
Anna Dejk - Chojnacka
specjalista kontroli państwowej

Dyrektor Delegatury
Najwyższej Izby Kontroli w Szczecinie

.....

.....